
نظام مفهومی قرآن کریم

ریشه‌ی ۱۱۲۸

مفهوم

هو الحکیم-

برای دستیابی به نقشه‌ی علم، نیاز به نقشه‌ی مفاهیمی داریم که در شکل‌گیری حوزه‌های علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. برای به دست آوردن نقشه‌ی مفاهیم نیز می‌توان از نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم آغاز کرد. در تدوین نقشه‌ی علم مورد نظر ما که زیربنا و شالوده‌ی آن، قرآنی است، ابتدا به نقشه‌ی مفاهیم قرآنی نیاز داریم که برای رسیدن به آن، نخست از نقشه‌ی ریشه‌های قرآنی آغاز می‌کنیم. در این نقشه، ریشه‌ی لغوی مفاهیم قرآنی و روابط آنها به تصویر کشیده می‌شود. قرآن کریم دارای ۱۹۱۹ ریشه می‌باشد که مجموعه‌ی ۱۶۰۹۰ کلمه‌ی مختلف (با در نظر گرفتن اعراب) از آنها مشتق شده است.

در نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم قرآن کریم، برای هر ریشه یک گره در نظر گرفته شده است. مطابق تعریف، دو ریشه با یکدیگر ارتباط دارند، هرگاه یکی از مشتقات آنها در یک آیه همزمان ظاهر شده باشند (هموقوعی). هرچه هموقوعی دو ریشه با یکدیگر بیشتر باشد، یعنی ارتباط آنها قوی‌تر است و در نتیجه ضخامت یال رسم شده بین آن دو ریشه، بیشتر خواهد بود.

در این سند، اطلاعات مربوط به ریشه‌ی شماره‌ی ۱۱۲۸، «عصف» ثبت شده است. این اطلاعات شامل فهرست مشتقات و تعداد تکرار آنها، فهرست ریشه‌های مرتبط با تعداد هموقوعی و فهرست آیات مرتبط به آن ریشه می‌باشد. همچنین دو نمودار در پیوست این سند وجود دارد که یکی نمودار نقشه‌ی ریشه‌ی «عصف» و یکی نمودار نقشه‌ی مشتقات ریشه‌ی «عصف» می‌باشد.^۱ امید است که این مجموعه و مستندات دیگر آن بتواند زمینه‌ی لازم برای تولید علم قرآن محور را فراهم نماید.

مرکز مطالعات سیستم‌های ترنس‌فیزیکی

شهریورماه ۱۳۸۹

رمضان المبارک ۱۴۳۱

^۱ این اطلاعات از نرم‌افزار «نور الانوار» محصول مرکز تحقیقات علوم کامپیوتری نور، استخراج شده است، که بدین وسیله از همکاری آن مرکز برای در اختیار گذاشتن پایگاه داده‌ی ریشه‌ها و کلمات سپاسگزاری می‌شود.

مشخصات

شماره	۱۱۲۸
ریشه	عصف
تعداد تکرار	۷
تعداد مشتقات	۷
تعداد ریشه مرتبط	۴۵

فهرست مشتقات

۱. اَلْعَصْفِ (۱)	۳. عَاصِفٍ (۱)	۵. عَصْفًا (۱)
۲. عَاصِفٌ (۱)	۴. عَاصِفَةً (۱)	۶. فَالْعَاصِفَاتِ (۱)
		۷. كَعَصِفٍ (۱)

فهرست ریشه‌های مرتبط

۱. ارض (۱)	۱۰. بعد (۱)	۲۰. ریب (۱)	۲۹. طیب (۱)	۳۸. کفر (۱)
۲. اکل (۱)	۱۱. جرى (۲)	۲۱. رمد (۱)	۳۰. ظنن (۱)	۳۹. کلل (۲)
۳. الله (۱)	۱۲. جعل (۱)	۲۲. روح (۵)	۳۱. عصف (۲)	۴۰. کون (۴)
۴. اله (۱)	۱۳. حیء (۲)	۲۳. سلیمان (۱)	۳۲. علم (۱)	۴۱. مثل (۱)
۵. امر (۱)	۱۴. حیب (۱)	۲۴. سیر (۱)	۳۳. عمل (۱)	۴۲. موج (۱)
۶. انن (۱)	۱۵. حتی (۱)	۲۵. شدد (۱)	۳۴. فرح (۱)	۴۳. نجو (۱)
۷. بحر (۱)	۱۶. حوط (۱)	۲۶. شکر (۱)	۳۵. فلک (۱)	۴۴. وله (۱)
۸. برر (۱)	۱۷. خلص (۱)	۲۷. شیء (۲)	۳۶. قدر (۱)	۴۵. یوم (۱)
۹. برک (۱)	۱۸. دعو (۱)	۲۸. ضلل (۱)	۳۷. کسب (۱)	
	۱۹. دین (۱)			

فهرست آیات

۱. { یونس - ۲۲ } هُوَ الَّذِي يُسَيِّرُكُمْ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ حَتَّىٰ إِذَا كُنْتُمْ فِي الْفُلِكِ وَجَرَيْنَ بِهِمْ بِرِيحٍ طَيِّبَةٍ وَفَرِحُوا بِهَا جَاءَتْهَا رِيحٌ عَاصِفٌ وَجَاءَهُمُ الْمَوْجُ مِنْ كُلِّ مَكَانٍ وَظَنُّوا أَنَّهُمْ أُحِيطَ بِهِمْ دَعَوُا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ لَئِن أُنجِيتَنَا مِنْ هَذِهِ لَنَكُونَنَّ مِنَ الشَّاكِرِينَ
۲. { إبراهيم - ۱۸ } مَثَلُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ أَعْمَالُهُمْ كَرَمَادٍ اشْتَدَّتْ بِهِ الرِّيحُ فِي يَوْمٍ عَاصِفٍ لَا يَقْدِرُونَ مِمَّا كَسَبُوا عَلَىٰ شَيْءٍ ذَلِكَ هُوَ الضَّلَالُ التَّجِيدُ
۳. { الأنبياء - ۸۱ } وَلِسُلَيْمَانَ الرِّيحَ عَاصِفَةً تَجْرِي بِأَمْرِهِ إِلَى الْأَرْضِ الَّتِي بَارَكْنَا فِيهَا وَكُنَّا بِكُلِّ شَيْءٍ عَالِمِينَ
۴. { الرحمن - ۱۲ } وَالْحَبُّ ذُو الْعَصْفِ وَالرَّيْحَانُ
۵. { المرسلات - ۲ } فَالْعَاصِفَاتِ عَصْفًا
۶. { المرسلات - ۲ } فَالْعَاصِفَاتِ عَصْفًا
۷. { الفيل - ۵ } فَجَعَلَهُمْ كَعَصْفٍ مَأْكُولٍ